אהדדי כי פליגי דאיהו קא שתיק ואינהו קמקרקרן מר סבר מעשה קא עביד בהו ומר סבר מחמת בעתותיה הוא דקא עבדן אמר אמימר הלכתא חוששין לספק דרוסה א"ל רב אשי לאמימר האי דרב מאי א"ל לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי ואי בעית אימא הדר ביה רב לגבי דשמואל דההוא שרקפא[א] דספק דרוסות דאתא לקמיה דרב שדרינהו לקמיה דשמואל חנקינהו ושדנהו בנהרא ואי ס"ד לא הדר ביה רב לישרינהו אלא מאי הדר ביה ליסרינהו אלא[ב] אתריה דשמואל הוה למה לי למיחנקינהו לישדינהו הכי בנהרא מפרחן וסלקן ולשהינהו שנים עשר חודש אתי בהו לידי תקלה וליזבנינהו לעובדי כוכבים אתו לזבונינהו לישראל וליחנקינהו ולישדינהו לאשפה וליטעמיך נישדינהו לכלבים אלא לפרסומי מלתא דאיסורא ההוא בר אווזא דהוה בי רב אשי על לביני קניא נפק אתא כי ממסמס קועיה דמא אמר רב אשי לא אמרינן ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא הוא ה"נ ספק קניא ספק שונרא אימר קניא מחייה אמרי בני רבי חייא דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים אמר רב יוסף הא דבני ר' חייא כבר פירשה שמואל דאמר שמואל משום ר' חנינא בן אנטיגנוס דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים בעי אילפא יש דרוסה לסימנים או אין דרוסה לסימנים א"ר זירא הא דבעי אילפא כבר פירשה רב חנן בר רבא דאמר רב חנן בר רבא אמר רב דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בית החלל כולו ואפילו בסימנין בעי אילפא סימנין שנדלדלו בכמה אמר רבי זירא הא דבעי אילפא כבר פירשה רבה בר בר חנה דאמר רבה בר בר חנה אמר שמואל סימנים שנדלדלו ברובן[ג] בעי רב אמי המסמסה מהו א"ר זירא הא דבעי רב אמי כבר פירשה רב יהודה דאמר רב יהודה אמר רב בדרוסה עד שיאדים בשר כנגד בני מעיים נתמסמס הבשר רואין אותו כאילו אינו ה"ד נתמסמס אמר רב הונא בריה דרב יהושע כל שהרופא גורדו ומעמידו על בשר חי אמר רב אשי כי הוינן בי רב כהנא אייתו קמן ההיא ריאה דכי הוו מיתבי[ד] לה יתבה שפיר וכי הוו מדלו לה הוה (תלחה ונפלה תילחי תילחי[ה]) וטריפנא לה מדרב הונא בריה דרב יהושע אמר רב נחמן בקוץ עד שתינקב לחלל בדרוסה משיאדים בשר כנגד בני מעיים רב זביד מתני הכי בדרוסה משיאדים בשר כנגד בני מעיים בסימנים עד שיאדימו סימנים עצמם אמר רב פפי בעי רב ביבי בר אביי

ווסט

רש"י

אהדדי. דכשהם נבעתים ממנו כך הוא נבעת מהם ואין לחוש: שרקפא. של מלא עופות שנכנס הנך ביניהם: אתריה דשמואל הוה. ולאו אורח ארעא לאורויי קמיה באתריה בדבר שהן שוין בו אבל אי הוו פליגי בה לא היה מסדר להו קמיה להפסיד ממון ישראל דכל מקום שיש נדנוד חטא אין חולקין כבוד לרב[ו] כך שמעתי ול"נ דה"ג אלא אתריה דשמואל הוה ומהכא לא תפשוט דהדר ביה רב דלאו אורח ארעא למישרי באתריה מלתא דאיהו אסר והכי אמרינן בעירובין (דף סג.) ורב אי ס"ל דאסור לימא ליה אתריה דשמואל הוה: לישדינהו הכי. ישליכם לנהר כמות שהם: מפרחן וסלקן. ולדין אותן ציידים וימכרו לישראל: ולשהינהו י"ב חדש. כדין ספק טרפה כדלקמן בפירקין (דף נח.): לידי תקלה. איידי דהוה בהו טובא לא מצי לאזדהורי בהו ואתי למיכל חד מינייהו: אתו. עובדי כוכבים והדרי ומזבני לה לישראל: לפרסומי מילתא. (א) וכי אזיל לנהרא אוושא מילתא טפי ולפי שעופות דקים היו ומרובים היו לא יכול לבודקן ולהתירן בבדיקה מפני הטורח שמא יטעה באחת מהן אי נמי איידי דקליש זיהריה דנך לא מאדים בשר ולא מינכר ודבר זה נראה לי: ממסמס. מלוכלך: דרוסה שאמרו. כגון ספק דרוסת ארי או שראהו שדרסה ואין מקום הדריסה ניכר מבחוץ: צריכה לבדוק. גבה וכריסה וצידיה וכל שכנגד בני מעיים ואם האדים שם בשר שנקוטרוד"א זהו הארס וטרפה שסופו לשרוף עד שינקוב את בני מעיים ואם לא האדים בשר שם אין צריך לבדוק במקום אחר שאין דרוסה אלא כנגד בני מעיים דלא מיטרפא במקום אחר: יש דרוסה לסימנין. אם דרסה כנגדם מי הוי טרפה מי אמרינן קשין הן אבל דרוסה וכשרה או לא: כנגד בית החלל כולו. לאפוקי עודי הצואר או הירכים: סימנים שנדלדלו. איידי דא"ר זירא בהנך תרתי דלעיל כבר פירשה פלוני קמסדר ואזיל לכל הנך דאמר בהו ר' זירא הכי: נדלדלו. נעקרו במקומות הרבה[ח]: המסמסה מהו. כגון דרסה בירך שלא כנגד החלל וראינו (ב) שניקב הבשר לאחר זמן מהו: כנגד בני מעיים. אפילו בהאדימה: נתמסמס הבשר. במקום אחד[י]: רואין אותו כאילו אינו. ואם יש בו טרפות ביטול כולו כגון צומת הגידין[ט] טרפה דהאי נמי כנטול דמי: גורדו. אם היה בא לרפאותו גורדו ומשליכו עד הבשר החי: גורדו[ז]. בדל"ת: תלחה. מתפרקת ונופלין ממנה חתיכות חתיכות: מדרב הונא בריה דרב יהושע. דאמר כל שהרופא גורדו קרוי המסמסה וכאילו אינו והויא לה ריאה שחסרה: בקוץ עד שתינקב לחלל. אבל הגיע לחלל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה אי אפשר מפני שאין נקב דק ניכר בהן: בסימנין. דרסה בסימנין: עד שיאדימו הן עצמן. אבל משום האדמת בשר שכנגדן לא מיטרפא דרוב סימנין קשין הן ואין הארס שולט בהן אבל כי האדימו הן עצמן הרי נגלה ששלט בהן:

ווסט

תוספות

שרקפא. קן של עופות ודרור קן לה (תהלים פד) מתרגמינן שירקפא ובקונטרס פירש של מלא עופות: **אתי** בהו לידי תקלה. והא דאמר לקמן בפירקין (דף נח.) גבי ביצי ספק טרפה שיתלא קמא משהינן לה אי הדרא טענה שריא ולא חיישינן לתקלה וי"ל דהא אמר פ"ק דפסחים (דף כ:) דתקלה עצמה תנאי היא ועוד התם אי סופה לטעון ממהרת לטעון ועוד דלמאי דמסיק הכא לפרסומי מילתא עביד הכי ניחא: **ספק** שונרא ספק קניא אימר קניא. לעיל בפ"ב (דף כח. ד"ה אתא) פירשתי וא"ת דבריש התערובת (זבחים דף עד:) אמרינן גבי נתערבה בטרפה האי טרפה ה"ד אי דידע ליה ניסקליה ואי דלא ידע ליה מהיכן ידע א"ר ינאי דאיערב נקובת הקוץ בדרוסת הזאב ור"ל אמר דאיערב בנפולה ורבי ירמיה אמר דאיערב בולד טרפה ורבי אלעזר היא ומפרש דכולהו כר' ינאי לא אמרי בין נקובת הקוץ לדרוסת הזאב מידע ידיע האי משיך והאי עגיל וא"כ אפשר לברר כאן אי שונרא אי קניא וי"ל דדוקא התם מן הזאב ולמעלה אבל בשונרא לא ידיע ואם תאמר א"כ ליפני התם דאיערוב נקובת הקוץ בדרוסת חתול ובגדיים וטלאים וי"ל דניחא ליה לאוקומי בכל הבהמות והאי דלא משני דאיערוב דרוסת הכלב בדרוסת הזאב דלמא אפשר לברר:

דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כו'. פ"ה כגון ספק דרוסת ארי או שדרסה ואין מקום הדריסה ניכר מבחוץ משמע דודאי דרוסה לא מהניא בדיקה וכן פירש הרב רבי יצחק בר' מאיר ז"ל דודאי דרוסה אין לה בדיקה שפעמים שמאדים הבשר ואין יכול לכוין יפה ונראה דיש בדיקה אפילו לודאי דרוסה מדאמר בסמוך בדרוסה עד שיאדים הבשר כנגד בני מעיים ובסימנים עד שיאדימו הסימנים עצמם אבל אם האדים הבשר שכנגד הסימנים ולא האדימו הסימנים כשרה אע"ג דודאי נדרסה שהרי האדים הבשר וא"כ[ח] איכא ודאי זיהרא ועוד דקאמר בסמוך דמורי ביה רב מכפא עד אטמא והיינו ע"כ ודאי דרוסה דרב לא חייש לספק דרוסה דלא הדר ביה כדפירש בקונטרס לעיל מההיא דכל גגות (עירובין סח.) והא דאמר בריש פירקין (מג.) נפקא מינה לספק דרוסה ולא אמר לודאי דרוסה משום דאף לספק דרוסה קיימא לן דחיישינן ועוד מדבעי בסמוך ושט נקובתו במשהו דרוסתו נמי במשהו קנה נקובתו בכאיסר דרוסתו בכמה אלמא אע"ג דמאדים במשהו ונדרס ודאי בעי למימר דכשר עד שיהא בו בכאיסר ונראה שגם בקונטרס לא נקט ספק דרוסה אלא משום דאז צריך לבדוק בכל מקום גבה וכריסה וצדה וכל מה שכנגד בני המעיים אבל אם היה ניכר מבחוץ מקום הדריסה לא היה צריך לבדוק אלא כנגד אותו מקום:

אילימא

מסורת הש"ס עם הוספות

א) [עירובין קב: וש"נ], ב) [עירובין דף סג.], ג) [פסחים כ: לג: ב"ק קטו:], ד) [לקמן נח.], ה) [לעיל מג: מד.], ו) [לקמן עו. ע"ש וגם ברש"י שם ורש"י דהכא], ז) ברכות יט:, ח) לעיל מד., ט) לקמן עו ע"א.

גליון הש"ס

גמ' נתמסמס וכו'. עיין לקמן דף עו ע"א תוס' ד"ה נתמסמס:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לפרסומי מילתא דכי: (ב) ד"ה המסמסה וכו' וראינו שנירקב הבשר:

ליקוטי רש"י

ממסמס קועיה. מלוכלך צוארו בדמא שנקרע צוארו וצריך לבדוק בסימנין שמא נפסק הקנה או ניקב הוושט. **אימר קניא מחייה.** ומשום ספק דרוסה לא בעי למבדקיה [לעיל כח. ע"ש בתוס']. **כנגד בני מעיים.** ריאה וכבד נמי מיקרו בני מעיים לקמן (נו:) גבי נתמרו בני מעיה [לקמן נד.]. **כנגד בית החלל.** ואינה אסורה עד שיאדים [בשר] כנגד החלל ובסימנים עד שיאדימו הסימנים עצמן ולא שניקב אלא שהארס מאדים הסימן ומחלחל ויורד לחללו. **ואפילו בסימנין.** אם עוף היה בודק הקנה תחלה כדאמרינן בפרק שני (לעיל כח.) ושחט הקנה והכשירו ואח"כ בדק הוושט ואם בהמה היא נמי איא בה תקנתא דבשלמא גבי נקב איכא למימר דילמא במקום נקב שחט אבל גבי דרוסה כיון דמקומו מאדים אפילו שחט בו יש היכר במשהו [שם מג:]. **נדלדלו.** נתלשו בכמה מקומות ומחוברין כאן מעט וכאן מעט [שם מב:]. כלדבר הנעקר בכח שנעקר כאן מעט וכאן מעט עד רובו דאותו מיעוט המחובר אינו מחובר כיחד הילכך לאו חבור הוא דלא הדר בריא [שם מד.]. **נתמסמס.** נרקב [לקמן עז.].

הגהות וציונים

א] [גי' הערוך **דכפא** ע"ש ומביא ראיה מן התרגום] (גליון): ב] לפי' הראשון של רש"י ל"ג "אלא": ג] [צ"ל ברובן **טרפה**] (גליון): ד] דכי הוי **מותבי** לה יתבא שפיר (ש"מ, ומיוסד על דפו"י שגרס "מתבי"): ה] [צ"ל **מיתלהא** ונפלה **תילי תילי**. כ"ה גירסת הערוך ערך תלה ב'] (גליון): ו] צ"ל במקום **אחר** (חי' הגרז"ס, וכ"ה בר"י אלמאנדרי ולח"מ): ז] צ"ל **גודדו** בדל"ת. רש"ל (גליון). עי"ש ברש"ל: ח] הבשר **ואיכא** ודאי זיהרא (ש"מ):

עין משפט נר מצוה

קעג א טוש"ע יו"ד סימן נז סעיף כ:
קעד ב טוש"ע שם סעי' כא:
קעה ג מיי' פ"ה מהלכות שחיטה הלי"ב טוש"ע שם סעי' יג:
קעו ד מיי' פ"ט מהל' שחיטה הלכ"א סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' לג סעי' י:
קעז ה ו מיי' פ"ה מהל' שחיטה הל"ט סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נז סעי' טו:
קעח ז מיי' פ"ז מהל' שחיטה הלי"ב טוש"ע יו"ד סי' לו סעי' יא:
[זז טוש"ע יו"ד סי' נא סעי' א]:
קעט ח מיי' פ"ה מהל' שחיטה הל"י סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נז סעי' טז:

רבינו גרשום

לא על אימור לא על: בעותי קא מבעתי אהדדי. כלומר לא משום דקא דריס: דההוא שרקפא דספק דרוסות. כלומר סל מלא ספק דרוסות: ולישהנהו י"ב חדש. כלומר ולאחר י"ב חדש לישתרו: יש דרוסה בסימנין או אין דרוסה בסימנין. כלומר בהמה שדרסה חיה מי צריך למיבדקה בסימנין: סימנין שנדלדלו. כלומר נידלדלו ממקומן: המסמסה מהו. כלומר שתמסמס בשר בהמה מהו טרפה אי לא: נתמסמס הבשר רואין אותו כאילו אינו. יש אבר שמותר א) יש אבר שאסור: בסימנין עד שיאדימו סימנין עצמן. לא חשבינן לה דרוסה: אי

חשק שלמה על רבינו גרשום

א) ר"ל שמותר אף אם נחסר כמו הטחול והכליות.